

Тому важливим завданням на шляху запобігання та протидії корупції в Україні виступає формування антикорупційної культури суспільства.

Список бібліографічних посилань

1. Кісіль З. Р. Корупція в органах внутрішніх справ: проблеми. *Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ*. 2009. № 2. С. 29–38.
2. Мельник М. І. Корупція – корозія влади (соціальна сутність, тенденції та наслідки, заходи протидії) : монографія. Київ : Юрид. думка, 2004. 400 с.
3. Невмержицький С. В., Шульженко Ф. П. Корупція і національна безпека : навч. посіб. Київ : Видав. центр КДАУ, 2000. 194 с.
4. Філіппов С. О. Антикорупційна стійкість особистості. *Збірник наукових праць Національної академії Державної прикордонної служби України. Психологічні науки*. 2014. № 4 (73). С. 503–511.
5. Шарапова Е. А. Формирование антикоррупционной направленности личности в профессиональном воспитании студента вуза : дис. ... канд. пед. Наук : 13.00.08. Краснодар, 2016. 164 с.

Отримано 28.02.2018

УДК 378:004

Тетяна Петрівна КОЛІСНИК,

доцент кафедри інформаційних технологій факультету № 4 (кіберполіції)

Харківського національного університету внутрішніх справ,

кандидат педагогічних наук, доцент;

ORCID: <http://orcid.org/0000-0002-7442-8136>

ФОРМУВАННЯ ЦИФРОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У МАЙБУТНІХ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Піднято питання актуальності та необхідності формування цифрової компетентності у майбутніх поліцейських. Розкрито сутність поняття цифрової компетентності та визначено напрямки її формування.

Українська цифрова стратегія «Digital Agenda 2020» [1] передбачає трансформацію економіки України від аналогової до цифрової, придбання громадянами цифрових навичок, доступність цифрових технологій по всій країні.

В Україні спостерігається інтенсивне впровадження сучасних інформаційних технологій практично у всі сфери життєдіяльності держави, у тому числі в діяльність органів Національної поліції (ОНП). Створюються, впроваджуються та успішно використовуються у боротьбі зі злочинністю міжвідомчі банки даних та інші комп'ютеризовані системи. В МВС України накопичено чималий досвід застосування сучасних інформаційних технологій, функціонує та постійно удосконалюється система інформаційного забезпечення, яка

здійснює інформаційну підтримку ОНП у розкритті, розслідуванні та попередженні злочинів, у процесі встановлення та розшуку злочинців, надає багатоцільову статистичну, аналітичну та довідкову інформацію, допомагає при розв'язанні інших завдань боротьби зі злочинністю.

Цифрова грамотність (або цифрова компетентність) визнана ЄС однією з ключових для повноцінного життя та діяльності людини, тому в Законі «Про освіту» зафіксовано, що формування інформаційно-комунікаційної компетентності є обов'язковим. Цифрова компетентність складається з основних 5 блоків компетенцій, а саме: інформаційна грамотність та грамотність щодо роботи з даними; комунікація та взаємодія; цифровий контент; безпека; вирішення проблем (технічних та ін.).

Digital – цифрова компетентність: заснована на безперервному оволодінні компетенціями (системою відповідних знань, умінь, мотивації та відповідальності), здатність індивіда впевнено, ефективно, критично і безпечно вибирати і застосовувати інфокомунікаційні технології в різних сферах життєдіяльності (інформаційне середовище, комунікації, споживання, техносфера), а також його готовність до такої діяльності.

Формування цифрової компетентності – це одне з основних вимог сучасної освіти поліцейського. З'являються нові форми інформаційного забезпечення діяльності поліції, які, в деяких випадках, дають можливість розкривати злочини, не виходячи зі стін службового кабінету. Кожен сучасний поліцейський повинен вміти:

- використовувати можливості сучасних інформаційних технологій при розв'язанні конкретних завдань у боротьбі зі злочинністю;
- організувати пошук необхідних даних в основних інформаційних підсистемах з метою розкриття, розслідування, попередження кримінальних правопорушень та розшуку осіб, які їх скоїли;
- оформлювати первинні документи для створення та актуалізації інформаційних обліків;
- користуватися електронним документообігом (з використанням цифрового підпису);
- користуватися службовою поштою;
- аналізувати статистичну та іншу інформацію для оцінки оперативної обстановки та прогнозування злочинності;
- використовувати сучасні програмно-технічні засоби для обміну та захисту інформації в діяльності органів Національної поліції;
- використовувати цифрові технології у своїй службовій діяльності в залежності від спеціалізації (наприклад, експерт).

Все це диктує нові вимоги до підготовки сучасного поліцейського: формування цифрової компетентності поряд з базовими знаннями.

На наш погляд, формування цифрової компетентності сучасного поліцейського повинно охоплювати, принаймні, три напрямки: цифрові навички для забезпечення повсякденної діяльності; навички роботи з інформацією обмеженого доступу в цифровому вигляді (забезпечення інформаційної безпеки ОНП) і спеціальні навички, що дозволяють боротися зі злочинністю, використовуючи інформаційні технології.

Завдання навчального закладу щодо формування цифрової компетентності – дати уявлення курсантам про можливості сучасних технологій, знайомити з новинками в цифровому світі, формувати навички роботи на сучасному програмному забезпеченні, які вони потім зможуть застосувати на практиці.

У Харківському національному університеті внутрішніх справ при вивченні дисциплін «Інформаційне забезпечення професійної діяльності» та «Інформаційні технології в професійній діяльності» курсантам надається інформація як щодо найважливішої складової системи інформаційного забезпечення НОПУ – інтегрованої інформаційно-пошукової системи (ІПС), інформаційних ресурсів Національної поліції, так і стосовно особливостей організації пошуку інформації (простого, розширеного, пошуку з використанням логічних операторів та синтаксичних виразів) у пошукових серверах мережі Інтернет.

Метою створення ІПС є об'єднання існуючих в органах та підрозділах системи МВС України інформаційних ресурсів в єдиний інформаційно-аналітичний комплекс із використанням сучасних інформаційних технологій, комп'ютерного та телекомунікаційного обладнання для підтримки оперативно-службової діяльності. Інформаційними ресурсами (об'єктами обліку) ІПС є поєднаний набір відомостей, що безпосередньо стосується осіб, подій (злочинів, адміністративних правопорушень), надзвичайних подій, який накопичується в процесі службової діяльності підрозділів поліції системи МВС.

Особлива увага приділяється питанням новітніх підходів представлення (візуалізації) криміногенної ситуації в державі та результатів діяльності ОНП.

В Україні щороку зростає кількість кіберзлочинів, способи їх здійснення розвиваються, стають більш професійними. Крадуть гроші з банківських карток, дані з комп'ютерів, інформацію з телефонів, запускають віруси-вимагачі, шантажують компанії та повертають крипто-афери – це далеко не повний перелік злочинів, які вчиняють в Україні кібершахраї. Протягом 2017 року українські банки зафіксували 77,6 тисячі випадків шахрайства із картками. Загальну суму збитків оцінили в 163,7 млн грн [2].

В практику роботи ОНП впроваджуються можливості мережі Інтернет і інших високих комп'ютерних технологій не тільки з метою

виявлення та розслідування злочинів, але і з метою координації їх діяльності.

Інформаційна сфера відіграє важливу роль у забезпеченні реалізації стратегічних національних пріоритетів України. Для професійної підготовки сучасного фахівця органів національної поліції формування цифрової компетентності – необхідна частина знань, умінь і навичок.

Список бібліографічних посилань

1. Цифрова адженда України – 2020 («Цифровий порядок денний» – 2020). Концептуальні засади. Першочергові сфери, ініціативи, проекти «цифровізації» України до 2020 року : проект. URL: <https://uccr.org.ua/uploads/files/58e78ee3c3922.pdf> (дата звернення: 28.02.2018).
2. Збитки через шахрайські операції з банківськими картками сягнули майже 164 мільйонів гривень // ТСН : сайт. 01.02.2018. URL: <https://tsn.ua/groshi/zbitki-cherez-shahrayski-operaciyi-z-bankivskimi-kartkami-syagnuli-mayzhe-164-milyoniv-griven-1100430.html> (дата звернення: 28.02.2018).
3. Положення про Інтегровану інформаційно-пошукову систему органів внутрішніх справ України : затв. наказом МВС України від 16.05.2016 № 460 // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1256-09> (дата звернення: 28.02.2018).

Отримано 06.03.2018

УДК 376.36:81'23

Дар'я Миколаївна СУПРУН,

доцент кафедри спеціальної психології та медицини

*Національного педагогічного університету ім. М. П. Драгоманова,
кандидат психологічних наук, доцент*

САМОЗДІЙСНЕННЯ В КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ

Розглядається стан професійної підготовки психологів в правоохоронній галузі. Здійснено огляд компонентів професійної підготовки психологів. Розглянуто тенденції розвитку світового суспільства, що зумовлюють істотне посилення уваги до проблеми інноваційного (перетворювального) потенціалу особистості. Запропоновано визначення професійного самоздійснення, що розуміється як одна із найважливіших форм життєвого самоздійснення і характеризується високим рівнем розкриття особистісного потенціалу фахівця в обраній професії. Наведено перелік компетентностей, якими повинні володіти психолог по закінченню навчання. Доведено необхідність застосування особистісноорієнтованого компетентнісного підходу під час підготовки психологів.

Динамізм суспільних процесів обумовлює нові стратегічні напрями перебудови освітнього процесу у вищій професійній школі на шляху до